पाठ्यक्रमः (Syllabus)

राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

विद्यावारिधिप्रवेशपरीक्षायाः पाठ्यक्रमः

बहुविकल्पात्मकाः प्रश्नाः (MCQ) - 50 **पूर्णाङ्काः - 50**

विषयः - शिक्षाशास्त्रम्

पाठ्यक्रमः (Only for Education)

I. शिक्षादर्शनं समाजशास्त्रञ्च

1. शिक्षादर्शनम्, शिक्षायाःप्रकाराःकार्याणि च
2. शिक्षायाः उद्देश्येषु आदर्शेषु पाठ्यचर्यायां गुरुशिष्यसम्बन्धेषु दार्शनिक विचारधारायाःप्रभावः।
3. आदर्शवादः, प्रकृतिवादः, यथार्थवादः, व्यवहारवादः च
4. मूल्यप्रकाराः - व्यक्तिगत,सामाजिक, आध्यात्मिकमूल्यानि च।
5. समाजिकीकरणस्य अभिकरणानि (कुटुम्बम्, विद्यालयः, समवयस्कगणः)

II. शिक्षामनोविज्ञानम्

1. अधिगमः
2. बुद्धिः
3. व्यक्तित्वम्
4. स्मृतिः
5. अभिवृत्तिः

RNSastry
16/3/23

III. भारतीयशिक्षाया:इतिहास:समस्याश्च

1. संविधानेशिक्षासम्बद्धा:धारा: (Articles)
2. स्वातन्त्र्योत्तरकालीनशिक्षायोगा:
3. राष्ट्रियशिक्षानीति: 1986, कार्ययोजना 1992
4. राष्ट्रियशिक्षानीति: - 2020
5. UGC, NCERT, NCTE, NAAC. एतासां संस्थानां सामान्यपरिचय:

IV. संस्कृतशिक्षणम् – शास्त्रशिक्षणम् (साहित्यं व्याकरणं च)

1. संस्कृतशिक्षणविधय:
2. भाषाकौशलानि
3. दृश्यश्रव्योपकरणानि
4. साहित्यशिक्षणविधय:-टीकाविधि:, कथाकथनविधि:
5. व्याकरणशिक्षणविधय:- सूत्रविधि:, भाष्यविधि:, परियोजनाविधि:

V. शैक्षिकतन्त्रज्ञानम्

1. अध्यापनस्तरा:- स्मृतिस्तर:, अवबोधस्तर:, स्वतन्त्रस्तर:
2. भाषाप्रयोगशाला, अभिक्रमिताधिगम:, सूक्ष्मशिक्षणं च
3. विविधप्रकारक – प्रक्षेपक – अप्रक्षेपक – साधनानितेषाम् उपयोगश्च
4. सम्प्रेषणम्- प्रकारा:
5. सङ्गणकसहकृताधिगम: (CAL), सङ्गणकसहकृतानुदेशनम्

******

RNSastry
16/3/23

आदर्शप्रश्नपत्रम्

अत्र प्रश्नपत्रस्य प्रारूपमात्रं प्रदत्तम् । प्रवेशपरीक्षायां भवद्भ्यः प्रदत्तात् पाठ्यक्रमात् एव प्रश्नाः भवेयुः ।

राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयःतिरुपतिः

विद्यावारिधिः

विषयः - शिक्षाशास्त्रम् **पूर्णाङ्काः -100**

1. परियोजनाविधिः केन सह सम्बद्धः अस्ति ?

A आदर्शवादेन सह B प्रयोजनवादेन सह

C प्रकृतिवादेन सह D यथार्थवादेन सह

2. उपसम्पंदा संस्कारः कया सह सम्बद्धः वर्तते ?

A जैनशिक्षया सह B चार्वाकशिक्षया सह

C बौद्धशिक्षया सह D मुस्लिंशिक्षया सह

3. अधोनिर्दिष्टेषु यथार्थवादी कः ?

A प्लेटो B जॉन् लॉक्

C अरिस्टाटिल् D विलियम् जेम्स्

4. स्वामिदयानन्दसरस्वतेः बाल्यनाम किम् ?

A दयानन्दः B नरेन्द्रः

C मूलशङ्करः D चन्द्रशेखरः

5. मनोवैज्ञानिकेषु अयं समग्रवादी वर्तते ?

A ई.एल थार्नडैक् B एड्वर्ड टोलमन्

C बि.एफ.स्किन्नर D मेक्स् वर्धिमर

6. 'प्रेरक-प्रतिक्रिययोः सामीप्यवशात् निबन्धनं भवति' इति केन प्रतिपादितम् ?

A ऐ.पि.पावलोव् B इ.आर. गुथरी

C ई. एल. थार्नडैक् D सि. एल्. हल्

7. चन्द्रमोहनभाटियामहोदयेन निर्मिता बुद्धिपरीक्षा कीदृशी ?

A वैयक्तिक-अशाब्दिक-बुद्धिपरीक्षा B वैयक्तिक-शाब्दिक-बुद्धिपरीक्षा

C सामूहिक-अशाब्दिक-बुद्धिपरीक्षा D सामूहिक-शाब्दिक-बुद्धिपरीक्षा

8. ....कस्यांश्चित् व्यक्तौ संस्थायां वस्तुनि वा मनुष्यस्य विशिष्टभावनां द्योतयति ?

A अभिरुचिः B अभिवृत्तिः

C अभिक्षमता D अवधानम्

9. समूहकारकबुद्धिसिद्धान्तस्य (Group factor theory of Intelligence) प्रतिपादकः कः ?

Rvsastry 16/3/23

A जीन् पियाजे | B थार्नडैक्
C स्पियर्मन् | D थर्सटन्

10. ब्रिटिष् शासनकाले कस्य पत्रस्य प्रस्तावात्परं भारते प्राच्यपाश्चात्यशिक्षाविवादः समुत्पन्नः?

A 1813 वर्षस्य आज्ञापत्रम् | B 1835 वर्षस्य मेकाले विवरणपत्रम्
C 1854 वर्षस्य वुड्घोषणापत्रम् | D 1882 वर्षस्य हण्टर् आयोगः

11. भारतीयसंविधानस्य कस्मिन् अनुच्छेदे धार्मिकशिक्षायाः प्रस्तावः वर्तते ?

A 45 तमे | B 46 तमे
C 28 तमे | D 29 तमे

12. 'अन्ताराष्ट्रियमातृभाषादिवसः' कदा परिपाल्यते?

A मार्च - 21 | B फेब्रवरी - 21
C मे - 21 | D सेप्टेम्बर -21

13. 'Vision and Roadmap for the Development of Sanskrit: Ten year perspective plan' इति समितेः अध्यक्षः कः ?

A श्री चमूकृष्णशास्त्री | B प्रो. कुटुम्बशास्त्री
C श्री.एन् गोपालस्वामी | D प्रो. सत्यव्रतशास्त्री

14. प्रकृतिवादाधारितशिक्षायां कुत्र अधिकं बलं दीयते ?

A दर्शने | B मनोविज्ञाने
C समाजशास्त्रे | D अर्थशास्त्रे

15. अस्तित्ववादस्य प्रवर्तकः कः?

A कीर्केगार्ड् | B गेब्रियल मार्सेल्
C नीत्से | D जीन् पाल सार्त्रे

16. वैज्ञानिकयथार्थवादस्य प्रवर्तकः कः ?

A विशप् बर्कले | B इमेन्युएल काण्ट्
C जॉन् लॉक् | D डेविड्ह्यूम्

17. प्रकृतिवादे अध्यापकः कः ?

A निर्देशकः | B वाटिकायाः रक्षकः
C नेता | D अनुशास्ता

18. वेदान्तदर्शने ज्ञानं नाम किम् ?

A अविद्यायाः निवारणम् | B विद्यायाः प्राप्तिः
C अनुमानम् | D अवगमनम्

RWSastry 16/3/23

19. पञ्जरस्थतृप्तमार्जारः बहिस्थं मांसखण्डमादातुं न यतते, यतः ?

A सः द्वारोद्घाटनं न जानाति

B तस्य बुभुक्षा नास्ति

C मांसखण्डे रुचिः नास्ति

D सः प्रयत्नेन श्रान्तः

20. पियाजे मते बौद्धिकविकासे आत्मसात्करणेन सह अन्या का प्रक्रिया महत्त्वपूर्णा भवति ?

A आत्मसंज्ञानम्

B कल्पना

C समञ्जनम्

D प्रत्यक्षीकरणम्

21. अध्यापकः छात्रैः सह कथं व्यवहरेत् ?

A मित्रवत्

B आत्मवत्

C अधिकारीवत्

D तटस्थ इव

22. हण्टर् आयोगः कदा स्थापितः ?

A 1937

B 1882

C 1917

D 1948

23. कक्ष्यानायकीयपद्धतिः अत्र आसीत् -

A वैदिकशिक्षायां गुरुकुले

B बौद्धशिक्षायां मठेषु

C मुस्लिम् शिक्षायां मदरसामध्ये

D नक्वापि

24. पबज्जा संस्कारो नाम किम् ?

A सन्यासदीक्षा

B शिक्षासमाप्तेः संस्कारः

C शिक्षाग्रहणसंस्कारः

D विवाहसंस्कारः

25. वैदिकशिक्षानुसारं स्नातकः कः भवति ?

A यः विद्याध्ययनं कृतवान्

B यः वेदाध्ययनं कृतवान्

C यः गङ्गास्नानात् परम् अध्ययनस्य आरम्भं कृतवान्

D कोऽपि न

एवं क्रमेण पाठ्यक्रमानुगुणं 50 प्रश्नाः भवेयुः ।

******

Rwsastry
16/3/23